

Motion till riksdagen 2016/17:1284

av **Roland Gustbée och Katarina Brännström (båda M)**

Sveriges regionala indelning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att eventuella nya landsting eller regioner måste ha lokalt och regionalt stöd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner bör få ta ställning till vilket län och landsting man vill tillhöra, även om man för närvarande inte utgör en s.k. gränskommun, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Indelningskommittén har nu på uppdrag av regeringen lämnat sitt delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) till regeringen och delbetänkandet är ute på remiss.

Statens spretiga regionala indelning där nästan varje myndighet har sin indelning som inte sammanfaller med andra myndigheters, ger anledning till översyn. Idag är länsstyrelserna en av få myndigheter som sammanfaller helt med länsgränserna. Det försvårar naturligtvis statens samordning av regionala insatser.

Sveriges indelning i landsting är en helt annan fråga. Landstingen styrs ytterst av medborgarna i det egna landstinget, och därför måste ändringar av landstingens gränser ha en stark förankring i den lokala opinionen. Med större regioner blir det längre avstånd mellan medborgare och makthavare, och därtill färre folkvalda per invånare.

Landstingens och regionernas tyngsta uppgift är sjukvården. Det finns ingenting som tyder på att medborgarna i mindre regioner skulle få sämre sjukvård än medborgarna i stora regioner. Tvärtom visar jämförelser att små regioner som Kronoberg, Halland och Jönköping har bättre resultat, patientnöjdhet och dessutom ofta lägre kostnader än de tre storstadslandstingen. Den ökade specialiseringen av sjukvården hanteras genom samverkan med andra landsting redan idag och inget tyder på att det fungerar bättre inom stora regioner än det gör i små regioner som samverkar med andra.

Betänkandet framhåller att samverkan mellan stat och landsting skulle underlättas av att staten har färre landsting att föra dialog med, samtidigt som man bortser från den viktiga dialogen landstingen har med kommunerna. Det är betydligt enklare för ett landsting att ha dialog med 5–15 kommuner än med 30–60 kommuner som det skulle bli om förslaget i sin förlängning blir verklighet.

Det är således inte alls säkert att det som är optimalt för statens regionala indelning också är optimalt för landsting och regioner.

Om statens regionala indelning ändras, är det viktigt att kommuner och landsting/regioner har möjlighet att välja vilket län man vill tillhöra på samma sätt som Habo och Mullsjö kunde göra när Region Västra Götaland bildades. Det räcker därvid inte att endast kommuner utmed de föreslagna länsgränserna får välja, eftersom en dominoeffekt kan uppstå. Om till exempel Älmhults kommun skulle välja att tillhöra den sydliga regionen, får Tingsryd, Alvesta och Ljungby också en gräns mot den sydliga regionen. Därför är det viktigt att alla kommuner får möjlighet att ta ställning samtidigt.

Roland Gustbée (M)

Katarina Brännström (M)